

terierum & duobus illis uasis in cor refluxui præficiuntur, multo duriores sunt, quam reliqua illorum uasorum substantia, adeo ut radices cartilaginis natura participare nonnihil uideantur, quæ in bobus ita interdum indurecunt, ut quadrupedum costarum cartilagine in album & friabile os extrinsecus cartilagine tanquam membrana obductum degenerare, prius scriptum est. Hæc itaque uasorum radices perinde ad se mutuo sunt conterminæ, ac si duos circulos in puncto inuicem committeres continuaresq; ita ut dexter circulus uenæ arterialis esset radix, sinister uero (qui amplior esset) magnæ arteriæ. Vbi autem circuli mutuo committerentur, is locus esset, quo hæc uasa suis orbibus simul connascuntur unianturq; ac ubi optima cartilaginis consisteret portio, quæ oblonga & ueluti teres esset: tota nimirum sede qua illæ radices inuicem committuntur, & reliquæ interim circulorum portiones essent resectæ. Ac proinde per me licet radices has, aut cordis cartilaginem, aut os uocare, modo accuratè ipsarum naturam quis intueatur, neq; unà cum Galeni sectatoribus ipsius sensa admodum oscitanter eruentibus tam stolidus sit, ut cordis os instar aut uel efformatum sibi persuaideat. Qui enim post Galenum humani corporis historiam scribere aggressi sunt, in cordis basi os quoddam extructum recensent, quod laryngis superiori sedi præposito, & ab uel in imagine uasalis nuncupato, assimilant. Neq; sat fuit illis hominibus ad hunc modum, os in humani cordis basi confingere: quin imò sermone adiecere, cordis basim, atq; ideo etiam uniuersum cor, ab ipso non secus firmari quam linguae radix illo osse quod laryngi præponitur. Arbitrantur namq; cor eiusmodi osse firmari, moueri: non expendentem cor etiam si eiusmodi donaretur osse, ipso non minus suffulciri posse, quam ferreus palus lectum in aëre sustineret: quādo is lecto alligatus, simul cum ipso deorsum ex alto proijceretur. Quamuis interim quatuor cordis uasorum ad conterminas sedes connexum nonnihil cor sustinere, haud inficiari possumus. Cæterum huiusmodi hominum figmenta missa faciamus, & illorum quoq; oscitantiam negligamus, qua in cordis (ut ipsi existimant) affectibus magno supercilio os cordis cerui, nescio quibus gemmis & auro mixtum, propinant: quum interim ceruo non aliud os, quam uitulo, aut cani, aut sui insit, cartilaginea nimirum magnæ arteriæ & uenæ arterialis radices. Et ossiculum illud quod ceruorum cordibus exemptum pharmacopolarum officinae mihi hætenus ementitæ sunt, aliud nihil esse censeo, quam grandius agni hyoidis ossis ossiculum, quod continuum est, & a simillimum: nisi quod dextrum crus etiam transuersum in hunc modum & sinistrum decussatim seceret, & alterum crus altero breuius sit: quod etiam ouina lingua, quoties mensæ apponetur, luce clarius edocebit. Porro qua administrandi ratione cartilaginea uasorum radices inquirendæ sint, in sexto libro, ubi cordis sectio pertractabitur, describemus.

Anatomico
rum lapsus.

Medicorum
& pharmacopolarum
impositura.

DE SCAPVLIS. CAPVT XXI.

PRIMA FIGVRA VI SECVNDAGESIMIPRIMI CAP.

TERTIA.

TRIUM QVÆ HIC PRÖPÖNVTVR FIGVRARVM ET earundem characterum indicem, proximè sequens pagina exhibet.

PR

PRIMA uigessimi primi Capitis figura internam, seu anteriorem scapulæ sedem exprimit, quæ costis innititur. **Secunda**, dextræ scapulæ externam posteriorem uel sedem ostendit. **Tertia**, scapulam dextræ lateris in latum depictam continet, ut sinum gibbæ exteriorisq; sedis proponeret, qui inter elatiorem scapulæ costam, et scapulæ spinam consistit. Verum ex characterum indicibus reddetur explicatus. In prima figura Z, X & Y scapulæ ostendunt basim. Est enim scapula quodammodo triangularis. Z uero, & A, & B, superiorem scapulæ notant costam. Y autem, & B, costam inferiorem: adeo ut Z superior sit basis angulus, Y inferior angulus: A & B scapulæ angulus, quem scapulæ superior et inferior costæ constituunt. Atq; hæc obiter istius characteres: singulis autem scorum aliud cum cæteris in hunc modum insignitur. **A, B** 1, 2 Scapulæ sinus, cui humeri caput articulat. In secunda figura B notatur inferior sinus, quæ quodammodo orbicularis est. A, superior sedes magis stricta, contractaq; in prima figura A indicat protuberantem sinus seu ceruicis scapulæ partem, à qua duo huius articuli ligamenta, una cum externo capite musculi cubiti flexionem anterioris pronascentur. **C, D** 1, 2 Ceruix seu collum scapulæ. Verum C etiam insignitur radix interioris scapulæ cessus, qui E, f & F insignitur. Deinde C in prima figura sinum quandam indicat, scilicet interioris scapulæ processum conspicuum. **E, f & F** in prima figura, & E & F in secunda, interiorem insinuant processum scapulæ, in protuberantem notat partem, cui clauicula alligatur, & penè innititur. E uero, processus appendicem. f autem, asperam commonstrat partem, à qua ligamentum pronascentur in summum humerum (qui K indicabitur) pertinet. **G, H** 2 Radix spinæ scapulæ, seu ipsa scapulæ spina, quæ in homine summum producit humerum. **K** in prima & secunda & tertia notat, et L etiam in prima ac tertia. Est itaq; G & H spinæ ortus longitudo. Quod uero ab H ad K fertur, summus est humerus. Vbi enim H cernitur spinæ scapulæ dorso abscedere dicemus. Verum K priuatim notatur summi humeri appendix. **L** 1, 3 Sinus summi humeri admodum leuiter cælatus, & admittenda clauiculæ paratus. **I** 2, 3 Scapulæ spinæ pars crassior, interdum appendice decorata. Ad G enim, & I, & H scapulæ est crassior, quam alibi. A' uero per I ad K aspera pars notatur spinæ, & humeri. Quod autem in secunda inter I & H consistit, & in prima inter L & A, leuè minime asperum. **M, M** & c. 1 Instar obliquarum linearum tubercula sinus perinde constituentia, ac si illi à costis conuexis scapulæ cauo essent impressi. **N, O** 1 Sedes in interna scapulæ regione magis caua, quæ secunda figura literis G & H respicit. **P** 1 Protuberans crassiorq; inferioris costæ pars, quæ in internam scapulæ sedem prominet. **p** 1 Hæc sede inferior scapulæ costæ latus uel efficitur acutius, ideoq; magis prominet, ut tibi brachium mouentium musculus hinc promptius exoriretur. **Q** 1 Scapulæ inferioris costæ asper sinus, unde interior cubitum extendentium pronascentur musculus. R incuria elapsus est. **S** 2 Ad scapulæ externam sedem protuberans inferioris costæ pars. **T** 2 Impressio & amplitudo inferioris costæ, unde tertius brachium mouentium musculus nascitur. **V, V** 2 Hic externa scapulæ sedes propter crassitatem inferioris costæ insigniter caua cernitur. Quod enim inter V & V, & G & H consistit, tenuissimum maximeq; subtile & solidum. **X** 1, 2, 3 Appendix basis scapulæ, ad principium ipsius spinæ coalita. **Y** 1, 2, 3 Appendix inferioris anguli basis scapulæ. **Φ** 1 Superioris anguli sedes, in internam scapulæ regionem modicè protuberans. **Z** 1, 2, 3 Z superiorem basis angulum antea notauit. **a** 1, 3 Semicirculare foramen, seu sinus, in superiore costæ scapulæ conspicuus. **b, c** 3 Sedes in externa scapulæ regione inter spinam & elatiorem scapulæ costam consistens. **r** 1 priuatim scapulæ sedem hic notat tenuissimam, maximeq; subtilem: et quodammodo pellucidam aut foraminulū indicat hic frequenter apparet, et uenule inibi scapulæ nutrituræ uia prae-